આનંદ સંગીત

 બારાખડી

લેખક Resnod 21

મા૦ આરનલાલ પુનમચંદ માસ્તર

આનંદ સંગીત વિદ્યાલય

ગુલાલવાડી મુંબઈ નં ૬

59

પ્રથમાવૃત્તિ

સંવત ૧૯૮૦ પ્રત [illegible] સન ૧૯૨૪

કિં. ૦-૮-૦

ગ્રંથકર્તાના સંગીતના પુસ્તકો.

"ભારત સંગીત બારાખડી" કિં. ૦-૮-૦
"ભારત મ્યુઝીક ગાઇડ" ભાગ ૧ લો કિં. ૧-૪-૦
"ભારત મ્યુઝીક ગાઇડ" ભાગ ૨ જો કિં. ૧-૮-૦

ઉપરના પુસ્તકો હારમોનીયમ વિગેરે વાજીંત્રો શીખવા માટે સર્વોત્તમ છે માટે તમો પણ આજેજ મંગાવો.
દરેક, બુકસેલરને ત્યાંથી મલશે.

સોલ એજંટ	પ્રસીધ્ધ કર્તા
વર્ધમાન એન્ડ સન્સ	પ્રો૦ ભારતલાલ પુનેમચંદ
પાયધુની ટ્રામ ટરમીનસ	ભારત સંગીત વિદ્યાલય,
મુંબઈ નં. ૩.	ગુલાલવાડી, મુંબઇ નં. ૪.

ભારત સંગીત બારાખડી.

લેખક

પ્રો. ભારતલાલ પુનમચંદ માસ્તર.

પ્રકાશક,

ભારત સંગીત વિદ્યાલય.

ગુલાલવાડી, મુંબઇ નં. ૪

પ્રથમ આવૃત્તિ.

સને ૧૯૨૪, સંવત ૧૯૮૦

પ્રત ૨૦૦૦.

શ્રી જૈન ભાસ્કરોદય પ્રેસ પારસી ગલી ૩જી અગીઆરી લેનમાં
મનસુખલાલ હીરાલાલ લાલને છાપ્યું.

પ્રસ્તાવના.

અત્યાર સુધીમાં સંગીતના ઉત્તમોત્તમ ગ્રંથો સારા સારા ગાયનાચાર્યો અને સંગીતવેત્તાઓના હસ્તથી લખાયેલા છે, અને તે આજે આપણને એટલું સિદ્ધ કરી બતાવે છે કે હિંદુસ્તાનના જેવી સંગીત વિદ્યા અન્ય કોઇપણ દેશમાં અસ્તિત્વ ધરાવતી નહિ હોય.

આપણા ભારત વર્ષમાં નામાંકીત ગવૈયા અને સંગીત આચાર્યો થઇ ગયા છે. જેવા કે, નારદ, સરસ્વતી, તાનસેન, બૈજુબાવરા વીગેરે કે જેમના ચીરસ્મરણીય નામો અત્યારે પણ પ્રેમ ભકિત અને સંગીત વિષે એમની કીર્તી ઇતીહાસમાં અને અન્ય ગ્રંથોમાં સુવર્ણના અક્ષરે ઝળકી રહી છે.

આધુનીક કાળમાં પણ પ્રાચીન સંગીત ગ્રંથોના આધારે સારા સારા સંગીતના પુસ્તકો લખાયા છે, અને લખાય છે તે પણ એમ સાબીત કરે છે કે **बहुरत्ना वसुंधरा.**

લેખક.

ભારત સંગીત બારાખડી વિષે કંઇક ખુલાસો.

આ લઘુ પુસ્તકને માટે વિશેષ ન લખતાં ફકત તાલ અને માત્રા માટે થોડું લખવું એ વાચકને જરૂર પ્રિય લાગશે.

સવાલઃ—માત્રા કોને કહેવી ?

જવાબઃ—ઘડીઆળ જ્યારે ચાલું હોય છે ત્યારે તેમાંથી અવાજ નીકળે છે કે કટ કટ કટ કટ એટલે તે માત્રા થાય છે. અને એક સરખી નીયમીત રીતે કટ કટ કટ કટ ચાલે તેને લય કહેછે. અથવા આપણે એક બે ત્રણ ચાર એમ નિયમીત રીતે બોલીએ તે પણ માત્રા કહેવાય છે.

તાલ વિષે કહેવાનું કે જેમ સંગીત (ગાયન) માં કુલ *રાગ અને રાગણીઓ આશરે ૧૦૦૦ એક હજાર ઉપર છે તેમ તાલ પણ આશરે ૩૦૦ ત્રણસો ઉપર છે. પણ હાલ એમાંથી ઘણાજ થોડા રાગ રાગણીઓ અને તાલ પ્રચલીત છે અને તેમાંએ વિશેષ કરીને તાલ તો ફકત ત્રીતાલ, દાદરો, લાવણી, ધ્રુપદ, ઝપ તાલ, એમટો, દીપચંદી એવા જુજ તાલ આજકાલ ચાલું છે તે દરેકની અંદર અમુક માત્રા ગણીને તાલ બંધાય છે જેમકે ત્રીતાલમાં સોળ માત્રા છે તો તેને ચાર ચાર ના ચાર ખંડ પાડીને ચાર ભાગમાં વિભકત્ કરી નાંખી તેમાં ત્રણ તાલ અને એક ખાલી (કાળ) આવે છે. તેનું નામ ત્રીતાલ રાખવામાં આવ્યું છે.

સા રી ગ મ અથવા ગાયનમાં જે જગ્યા (સ્વર) પર ઝોક (વજન) આવે ત્યાં તાલ દેવી.

---

* દરેક રાગ અને તેની વંશાવળી તેમના સ્વરૂપ વસ્ત્ર સ્વભાવ તેમના ફોટોગ્રાફ સાથે વાદી સંવાદી વર્જ ન્યાસ ગાયન નોટેશન સાથે અમારા તરફથી થોડાજ ટાઇમમાં છપાઇને બહાર પડશે.

જ્યાં વધારે ઝોક (વજન) આવે ત્યાં સમ છે એમ સમજવું

દાખલા તરીકે:

૨	૩	૦	૧
સા રી ગ મ	પ ધ ની સા ટી	સા ની ધ પ ટી	મ ગ રે સા

૨ સમ. ૩ તાલ.

૧ તાલ. ૦ ખાલી (કાળ)

ગાયન તથા વાજીત્રમાં મુખ્ય સાત સ્વર છે તેના નામ નીચે પ્રમાણે છે

નંબર	લખવાનાં ટુંકાં નામ	બોલવાનાં નામ
૧	સા	ષડજ
૨	રે	રીખભ
૩	ગ	ગાંધાર
૪	મ	મધ્યમ
૫	પ	પંચમ
૬	ધ	ધૈવત
૭	ની	નીખાદ

સવાલ:—સાત સ્વરમાં કેટલા ભેદ થાય છે?

જવાબ:—હારમોનીયમ તેમજ બીજા વાજીંત્રોમાં મુખ્ય કરીને ત્રણ ભેદ થાય છે. ૧ શુદ્ધ. ૨ તીવ્ર. ૩ કોમળ.

સવાલ:—શુદ્ધ કોને કહેવો?

જવાબ:—જેમાં કોઇપણ જાતનો વિકાર નહિ (એકજ) હોય તે સા. પ. આ બે સ્વર શુદ્ધ છે. જે કોમળ, કે તીવ્ર કોઇ પણ કાળે થઈ શકતા નથી.

સવાલઃ—તીવ્ર કોને કહેવો?

જવાબઃ—આપણે ચાલુ સા રે ગ મ વગાડીયે છીએ તે (મ) સિવાયના દરેક સુર તીવ્ર સમજવા ફક્ત મ કોમળ વાગે છે.
રી ગ મ ધ ની આ બધા સ્વર તીવ્ર થાય છે.

સવાલઃ—કોમળ કોને કહેવો ?

જવાબઃ—કોમળ એટલે આપણે જે સુરથી સા રી ગ મ વગાડીયે તેની પાછળનો સુર કોમળ સમજવો.

દાખલા તરીકે આપણે સા રે ગ મ પ ધ આટલા સુર વગાડયા હવે કોઇ ગાયન કે સા રે ગ મ માં (ધૈવત) કોમળ આવતો હોય તો તેની પછીનોજ (ઉતરતો) સ્વર હોય તે કોમળ સમજવો રે ગ મ ધ ની આ બધા સ્વર કોમળ થાય છે.

સવાલઃ—સપ્તક કોને કહેવો ?

જવાબ—સા રે ગ મ પ ધ ની એમ સાત સુરનો એક સપ્તક થાય છે. અને એવા સપ્તક ગાવા વગાડવામાં ઘણું કરીને ત્રણથી ચાર સુધી ઉપયોગમાં આવે છે તેથી ત્રણ સપ્તક લખવામાં આવે છે અને બાકીનો સપ્તક (ટીપ) ત્રીજા સપ્તકમાં ગણાય છે

સવાલઃ—ત્રણ સપ્તકના નામ શું?

જવાબઃ—(૧) ખરજ (૨) મધ્ય (૩) ટીપ.

પુસ્તકમાં આવતાં ચિન્હોની સમજ.

8 આવી નીશાની જે સ્વરની અગાડી હોય તે દરેક સ્વર એક માત્રા લંબાવવો અને એકથી વધારે ઇંગ્લીશ આઠડા હોયતો તેટલી વધારે માત્રા લંબાવવી દાખલા તરીકેઃ

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ ઽ	રે ઽ ઽ ઽ	ગ ઽ ઽ ઽ	મ ઽ ઽ ઽ

સા આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તેટલા સ્વર
।

અડધી માત્રાના સમજવા જેમકે

સા રે ગ મ રે ગ મ પ	ગ મ પ ધ મ પ ધ ની
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।

ની આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તે દરેક સ્વર ખરજ
ખ

(પાછલા) સપ્તકના સમજવા (મધ્ય) વચલા સપ્તક માટે નીશાનીની જરૂર નથી

સા આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તે દરેક સ્વર
ટી

ઉપરના (ટીપ) સપ્તકના સમજવા.

ગ આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોયને દરેક સ્વર કોમળ સમજવા
કો

મ આવી નીશાની મ. ની નીચેજ આવશે એટલે તે તીવ્ર સમજવો
તી

० આવી નીશાની વાળા સ્વર લંબાવવા.

R આવી નીશાની હોય ત્યારે વાજીંત્ર પરથી આંગળી ઉપાડી લઇને જેટલી માત્રા R ની અગાડી હોય તેટલી માત્રા થોભવું.

આરોહ—સ્વરોને અનુક્રમે ઉંચ ચઢાવવા તેને આરોહ કહે છે જેમકે

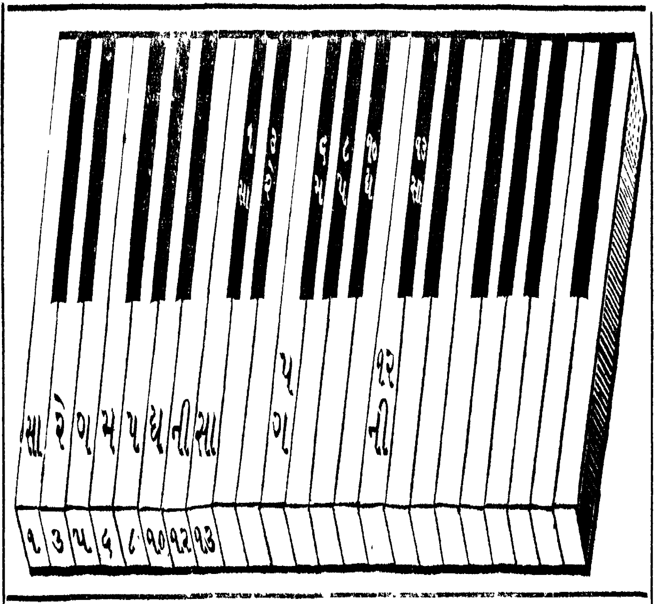
સા રે ગ મ	પ ધ ની સા
	ટી

અવરોહ—સ્વરોને અનુક્રમે નીચે ઉતારવા તેને અવરોહ કહેછે જેમકે

સા ની ધ પ	મ ગ રે સા
ટી	

બાર સુરની સા રે ગ મ નો નકશો.

નીચે લખેલા આંકડાની ગણત્રીમાં કાળા તથા ધોળા દરેક સ્વર લેવા (ખાત્રીને માટે નીચેનુ ચીત્ર જુવો.)

ઉપર જણાવેલ ગણત્રી પ્રમાણે કોઇપણ કાળા. યા, ધોળા સુરથી સા રે ગ મ વગાડી શકાશે.

ભારત સંગીત બારાખડી

प्रथम विभाग.

પાઠ ૧

રાગ શંકર ભરણ તાલ ત્રીતાલ.

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ ઽ	રે ઽ ઽ ઽ	ગ ઽ ઽ ઽ	મ ઽ ઽ ઽ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ ઽ ઽ	ધ ઽ ઽ ઽ	ની ઽ ઽ ઽ	સા ઽ ઽ ઽ
			ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ ઽ	ની ઽ ઽ ઽ	ધ ઽ ઽ ઽ	પ ઽ ઽ ઽ
ટી			

૨	૩	૦	૧
મ ઽ ઽ ઽ	ગ ઽ ઽ ઽ	રે ઽ ઽ ઽ	સા ઽ ઽ ઽ

પાઠ ૨

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા ઽ	રે ઽ રે ઽ	ગ ઽ ગ ઽ	મ ઽ મ ઽ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ પ ઽ	ધ ઽ ધ ઽ	ની ઽ ની ઽ	સા ઽ સા ઽ
			ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા ઽ	ની ઽ ની ઽ	ધ ઽ ધ ઽ	પ ઽ પ ઽ
ટી ટી			

૨	૩	૦	૧
મ ઽ મ ઽ	ગ ઽ ગ ઽ	રે ઽ રે ઽ	સા ઽ સા ઽ

પાઠ ૩

૨	૩	૦	૧
સા સા સા સા	રે રે રે રે	ગ ગ ગ ગ	મ મ મ મ

૨	૩	૦	૧
પ પ પ પ	ધ ધ ધ ધ	ની ની ની ની	સા સા સા સા
			ટી ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા સા સા સા	ની ની ની ની	ધ ધ ધ ધ	પ પ પ પ
ટી ટી ટી ટી			

૨	૩	૦	૧
મ મ મ મ	ગ ગ ગ ગ	રે રે રે રે	સા સા સા સા

પાઠ ૪

૨	૩	૦	૧
સા ઽ રે ઽ	ગ ઽ મ ઽ	પ ઽ ધ ઽ	ની ઽ સા ઽ
			ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ની ઽ	ધ ઽ પ ઽ	મ ઽ ગ ઽ	રે ઽ સા ઽ

પાઠ ૫

૨	૩	૦	૧
સા રે ગ મ	પ ધ ની સા	સા ની ધ પ	મ ગ રે સા
	ટી	ટી	

પાઠ ૬

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ સા ઽ	રે ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ રે ઽ

૨	૩	૦	૧
ગ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ ગ ઽ	મ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ મ ઽ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ પ ઽ	ધ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ ધ ઽ

૨	૩	૦	૧
ની ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ ની ઽ	સા ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ સા ઽ
		ટી	ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ સા ઽ	ની ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ ની ઽ
ટી	ટી		

૨	૩	૦	૧
ધ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ ધ ઽ	પ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ પ ઽ

૨	૩	૦	૧
મ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ મ ઽ	ગ ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ ગ ઽ

૨	૩	૦	૧
રે ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ રે ઽ	સા ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ સા ઽ

પાઠ ૭

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ સા સા	રે ઽ ઽ ઽ	ઽ ઽ રે રે

૨	૩	૦	૧
ગ 8 8 8	8 8 ગ ગ	મ 8 8 8	8 8 મ મ
૨	૩	૦	૧
પ 8 8 8	8 8 પ પ	ધ 8 8 8	8 8 ધ ધ
૨	૩	૦	૧
ની 8 8 8	8 8 ની ની	સા 8 8 8	8 8 સા સા
		ટી	ટી ટી
૨	૩	૦	૧
સા 8 8 8	8 8 સા સા	ની 8 8 8	8 8 ની ની
ટી	ટી ટી		
૨	૩	૦	૧
ધ 8 8 8	8 8 ધ ધ	પ 8 8 8	8 8 પ પ
૨	૩	૦	૧
મ 8 8 8	8 8 મ મ	ગ 8 8 8	8 8 ગ ગ
૨	૩	૦	૧
રે 8 8 8	8 8 રે રે	સા 8 8 8	8 8 સા સા

પાઠ ૮

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા સા	રે ઽ રે રે	ગ ઽ ગ ગ	મ ઽ મ મ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ પ પ	ધ ઽ ધ ધ	ની ઽ ની ની	સા ઽ સા સા ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા સા ટી ટી ટી	ની ઽ ની ની	ધ ઽ ધ ધ	પ ઽ પ પ

૨	૩	૦	૧
મ ઽ મ મ	ગ ઽ ગ ગ	રે ઽ રે રે	સા ઽ સા સા

પાઠ ૯

૨	૩	૦	૧
સા સા સા ઽ	રે રે રે ઽ	ગ ગ ગ ઽ	મ મ મ ઽ

૨	૩	૦	૧
પ પ પ ઽ	ધ ધ ધ ઽ	ની ની ની ઽ	સા સા સા ઽ ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા સા સા ઽ	ની ની ની ઽ	ધ ધ ધ ઽ	પ પ પ ઽ
ટી ટી ટી			

૨	૩	૦	૧
મ મ મ ઽ	ગ ગ મ ઽ	રે રે રે ઽ	સા સા સા ઽ

પાઠ ૧૦

૨	૩	૦	૧
સા સા ઽ સા	રે રે ઽ રે	ગ ગ ઽ ગ	મ મ ઽ મ

૨	૩	૦	૧
પ પ ઽ પ	ધ ધ ઽ ધ	ની ની ઽ ની	સા સા ઽ સા
			ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા સા ઽ સા	ની ની ઽ ની	ધ ધ ઽ ધ	પ પ ઽ પ
ટી ટી ટી			

૨	૩	૦	૧
મ મ ઽ મ	ગ ગ ઽ મ	રે રે ઽ રે	સા સા ઽ સા

પાઠ ૧૧

૨	૩	૦	૧
R 8 સા 8	R 8 રે 8	R 8 ગ 8	R 8 મ 8

૨	૩	૦	૧
R 8 પ 8	R 8 ધ 8	R 8 ની 8	R 8 સા 8 ડી

૨	૩	૦	૧
R 8 સા 8 ડી	R 8 ની 8	R 8 ધ 8	R 8 પ 8

૨	૩	૦	૧
R 8 મ 8	R 8 ગ 8	R 8 રે 8	R 8 સા 8

પાઠ ૧૨

૨	૩	૦	૧
સા 8 R 6	રે 8 R 8	ગ 3 R 8	મ 8 R 8

૨	૩	૦	૧
પ 8 R 8	ધ S R 3	ની 8 R 8	સા 8 R 8 ડી

૨	૩	૦	૧
સા 8 R 8	ની 8 R 8	ધ 8 R 8	પ 8 R 8
ટી			

૨	૩	૦	૧
મ 8 R 8	ગ 8 R 8	રે 8 R 8	સા 8 R 8

પાઠ ૧૩

૨	૩	૦	૧
સા 8 સા 8	8 8 સા 8	રે 8 રે 8	8 8 રે 8

૨	૩	૦	૧
ગ 8 ગ 8	8 8 ગ 8	મ 8 મ 8	8 8 મ 8

૨	૩	૦	૧
પ 8 પ 8	8 8 પ 8	ધ 8 ધ 8	8 8 ધ 8

૨	૩	૦	૧
ની 8 ની 8	8 8 ની 8	સા 8 સા 8	8 8 સા 8
		ટી ટી	ટી

૨	૩	૦	૧
સા 8 સા 8	8 8 સા 8	ની 8 ની 8	8 8 ની 8
ટી ટી	ટી		

૨	૩	૦	૧
ધ ઽ ધ ઽ	ઽ ઽ ધ ઽ	પ ઽ પ ઽ	ઽ ઽ પ ઽ

૨	૩	૦	૧
મ ઽ મ ઽ	ઽ ઽ મ ઽ	ગ ઽ ગ ઽ	ઽ ઽ ગ ઽ

૨	૩	૦	૧
રે ઽ રે ઽ	ઽ ઽ રે ઽ	સા ઽ સા ઽ	ઽ ઽ સા ઽ

પાઠ ૧૪

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા ઽ	ઽ ઽ સા સા	રે ઽ રે ઽ	ઽ ઽ રે રે

૨	૩	૦	૧
ગ ઽ ગ ઽ	ઽ ઽ ગ ગ	મ ઽ મ ઽ	ઽ ઽ મ મ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ પ ઽ	ઽ ઽ પ પ	ધ ઽ ધ ઽ	ઽ ઽ ધ ધ

૨	૩	૦	૧
ની ઽ ની ઽ	ઽ ઽ ની ની	સા ઽ સા ઽ	ઽ ઽ સા સા
		ટી ટી	ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા ઽ	ઽ ઽ સા સા	ની ઽ ની ઽ	ઽ ઽ ની ની
ટી ટી	ટી ડી		

૨	૩	૦	૧
ધ ઽ ધ ઽ	ઽ ઽ ધ ધ	પ ઽ પ ઽ	ઽ ઽ પ પ

૨	૩	૦	૧
મ ઽ મ ઽ	ઽ ઽ મ મ	ગ ઽ ગ ઽ	ઽ ઽ ગ ગ

૨	૩	૦	૧
રે ઽ રે ઽ	ઽ ઽ રે રે	સા ઽ સા ઽ	ઽ ઽ સા સા

પાઠ ૧૫

૨	૩	૦	૧
સા સા સા ઽ	ઽ ઽ સા સા	રે રે રે ઽ	ઽ ઽ રે રે

૨	૩	૦	૧
ગ ગ ગ ઽ	ઽ ઽ ગ ગ	મ મ મ ઽ	ઽ ઽ મ મ

૨	૩	૦	૧
પ પ પ ઽ	ઽ ઽ પ પ	ધ ધ ધ ઽ	ઽ ઽ ધ ધ

૨	૩	૦	૧
ની ની ની ની	ઽ ઽ ની ની	સા સા સા ઽ	ઽ ઽ સા સા
		ટી ટી ટી	ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા સા સા ઽ	ઽ ઽ સા સા	ની ની ની ઽ	ઽ ઽ ની ની
ટી ટી ટી	ટી ટી		

૨	૩	૦	૧
ધ ધ ધ ઽ	ઽ ઽ ધ ધ	પ પ પ ઽ	ઽ ઽ પ પ

૨	૩	૦	૧
મ મ મ ઽ	ઽ ઽ મ મ	ગ ગ ગ ઽ	ઽ ઽ ગ ગ

૨	૩	૦	૧
રે રે રે ઽ	ઽ ઽ રે રે	સા સા સા ઽ	ઽ ઽ સા સા

પાઠ ૧૬

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા સા	ઽ સા સા ઽ	રે ઽ રે રે	ઽ રે રે ઽ

૨	૩	૦	૧
ગ ઽ ગ ગ	ઽ ગ ગ ઽ	મ ઽ મ મ	ઽ મ મ ઽ

૨	૩	૦	૧
પ ૪ પ પ	૪ પ પ ૪	ધ ૪ ધ ધ	૪ ધ ધ ૪

૨	૩	૦	૧
ની ૪ ની ની	૪ ની ની ૪	સા ૪ સા સા	૪ સા સા ૪
		ટી ટી ટી	ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ૪ સા સા	૪ સા સા ૪	ની ૪ ની ની	૪ ની ની ૪
ટી ટી ટી	ટી ટી		

૨	૩	૦	૧
ધ ૪ ધ ધ	૪ ધ ધ ૪	પ ૪ પ પ	૪ પ પ ૪

૨	૩	૦	૧
મ ૪ મ મ	૪ મ મ ૪	ગ ૪ ગ ગ	૪ ગ ગ ૪

૨	૩	૦	૧
રે ૪ રે રે	૪ રે રે ૪	સા ૪ સા સા	૪ સા સા ૪

પાઠ ૧૭

૨	૩	૦	૧
સા ૪ સા સા	૪ સા સા સા	રે ૪ રે રે	૪ રે રે રે

૨	૩	૦	૧
ગ ઽ ગ ગ	ઽ ગ ગ ગ	મ ઽ મ મ	ઽ મ મ મ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ પ પ	ઽ પ પ પ	ધ ઽ ધ ધ	ઽ ધ ધ ધ

૨	૩	૦	૧
ની ઽ ની ની	ઽ ની ની ની	સા ઽ સા સા ટી ટી ટી	ઽ સા સા સા ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ સા સા ટી ટી ટી	ઽ સા સા સા ટી ટી ટી	ની ઽ ની ની	ઽ ની ની ની

૨	૩	૦	૧
ધ ઽ ધ ધ	ઽ ધ ધ ધ	પ ઽ પ પ	ઽ પ પ પ

૨	૩	૦	૧
મ ઽ મ મ	ઽ મ મ મ	ગ ઽ ગ ગ	ઽ ગ ગ ગ

૨	૩	૦	૧
રે ઽ રે રે	ઽ રે રે રે	સા ઽ સા સા	ઽ સા સા સા

પાઠ ૧૮

૨	૩	●	૧
સા સા સા સા	ઽ સા સા સા	રે રે રે રે	ઽ રે‾ રે રે

૨	૩	૦	૧
ગ ગ ગ ગ	ઽ ગ ગ ગ	મ મ મ મ	ઽ મ મ મ

૨	૩	૦	૧
પ પ પ પ	ઽ પ પ પ	ધ ધ ધ ધ	ઽ ધ ધ ધ

૨	૩	૦	૧
ની ની ની ની	ઽ ની ની ની	સા સા સા સા ટી ટી ટી ટી	ઽ સા સા સા ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા સા સા સા ટી ટી ટી ટી	ઽ સા સા સા ટી ટી ટી	ની ની ની ની	ઽ ની ની ની

૨	૩	૦	૧
ધ ધ ધ ધ	ઽ ધ ધ ધ	પ પ પ પ	ઽ પ પ પ

૨	૩	૦	૧
મ મ મ મ	ઽ મ મ મ	ગ ગ ગ ગ	ઽ ગ ગ ગ

૨	૩	૦	૧
રે રે રે રે	ઽ રે રે રે	સા સા સા સા	ઽ સા સા સા

પાઠ ૧૯

૨	૩	૦	૧
સા રે ગ મ	રે ગ મ પ	ગ મ પ ધ	મ પ ધ ની

૨	૩	૦	૧
પ ધ ની સા	ધ ની સા રે	રે સા ની ધ	સા ની ધ પ
ટી	ટી ટી	ટી ટી	ટી

૨	૩	૦	૧
ની ધ મ પ	ધ પ મ ગ	પ મ ગ રે	મ ગ રે સા

પાઠ ૨૦

૨	૩	૦	૧
R સા સા સા	R રે રે રે	R ગ ગ ગ	R મ મ મ

૨	૩	૦	૧
R પ પ પ	R ધ ધ ધ	R ની ની ની	R સા સા સા
			ટી ટી ટી

૨	૩	૦	૧
R સા સા સા ટી ટી ટી	R ની ની ની	R ધ ધ ધ	R પ પ પ

૨	૩	૦	૧
R મ મ મ	R ગ ગ ગ	R રે રે રે	R સા સા સા

પાઠ ૨૧

૨	૩	૦	૧
R સા 8 સા	R રે 8 રે	R ગ 8 ગ	R મ 8 મ

૨	૩	૦	૧
R પ 8 પ	R ધ 8 ધ	R ની 8 ની	R સા 8 સા ટી ટી

૨	૩	૦	૧
R સા 8 સા ટી ટી	R ની 8 ની	R ધ 8 ધ	R પ 8 પ

૨	૩	૦	૧
R મ 8 મ	R ગ 8 ગ	R રે 8 રે	R સા 8 સા

પાઠ ૨૨

૨	૩	૦	૧
R સા સા 8	R રે રે 8	R ગ ગ 8	R મ મ 8

૨	૩	૦	૧
R પ પ 8	R ધ ધ 8	R ની ની 8	R સા સા 8 ટી ટી

૨	૩	૦	૧
R સા સા 8 ટી ટી	R ની ની 8	R ધ ધ 8	R પ પ 8

૨	૩	૦	૧
R મ મ 8	R ગ ગ 8	R રે રે 8	R સા સા 8

પાઠ ૨૩

૨	૩	૦	૧
સા રે સા રે	ગ 8 8 8	રે ગ રે ગ	મ 8 8 8

૨	૩	૦	૧
ગ મ ગ મ	પ 8 8 8	મ પ મ પ	ધ 8 8 8

૨	૩	૦	૧
પ ધ પ ધ	ની ઽ ઽ ઽ	ધ ની ધ ની	સા ઽ ઽ ઽ
			ટી

૨	૩	૦	૧
સા ની સા ની	ધ ઽ ઽ ઽ	ની ધ ની ધ	પ ઽ ઽ ઽ
ટી ટી			

૨	૩	૦	૧
ધ પ ધ પ	મ ઽ ઽ ઽ	પ મ પ મ	ગ ઽ ઽ ઽ

૨	૩	૦	૧
મ ગ મ ગ	રે ઽ ઽ ઽ	ગ રે ગ રે	સા ઽ ઽ ઽ

પાઠ ૨૪

૨	૩	૦	૧
સા રે સા રે	ગ ઽ ગ ઽ	રે ગ રે ગ	મ ઽ મ ઽ

૨	૩	૦	૧
ગ મ ગ મ	પ ઽ પ ઽ	મ પ મ પ	ધ ઽ ધ ઽ

૨	૩	૦	૧
પ ધ પ ધ	ની ઽ ની ઽ	ધ ની ધ ની	સા ઽ સા ઽ
			ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ની સા ની ડી ડી	ધ ઽ ધ ઽ	ની ધ ની ધ	પ ઽ પ ઽ

૨	૩	૦	૧
ધ પ ધ પ	મ ઽ મ ઽ	પ મ પ મ	ગ ઽ ગ ઽ

૨	૩	૦	૧
મ ગ મ ગ	રે ઽ રે ઽ	ગ રે ગ રે	સા ઽ સા ઽ

પાઠ ૨૫

૨	૩	૦	૧
સા રે સા રે	ગ ગ ગ ગ	રે ગ રે ગ	મ મ મ મ

૨	૩	૦	૧
ગ મ ગ મ	પ પ પ પ	મ પ મ પ	ધ ધ ધ ધ

૨	૩	૦	૧
પ ધ પ ધ	ની ની ની ની	ધ ની ધ ની	સા સા સા સા

૨	૩	૦	૧
સા ની સા ની ડી ડી	ધ ધ ધ ધ	ની ધ ની ધ	પ પ પ પ

૨	૩	૦	૧
ધ પ ધ પ	મ મ મ મ	પ મ પ મ	ગ ગ ગ ગ

૨	૩	૦	૧
મ ગ મ ગ	રે રે રે રે	ગ રે ગ રે	સા સા સા સા

—(૦)—

પાઠ ૨૬

૨	૩	૦	૧
સા રે સા રે	ગ ગ ઽ ગ	રે ગ રે ગ	મ મ ઽ મ

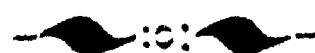
૨	૩	૦	૧
ગ મ ગ મ	પ પ ઽ પ	મ પ મ પ	ધ ધ ઽ ધ

૨	૩	૦	૧
પ ધ પ ધ	ની ની ઽ ની	ધ ની ધ ની	સા સા ઽ સા ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ની સા ની ટી ટી	ધ ધ ઽ ધ	ની ધ ની ધ	પ પ ઽ પ

૨	૩	૦	૧
ધ પ ધ પ	મ મ ઽ મ	પ મ પ મ	ગ ગ ઽ ગ

૨	૩	૦	૧
મ ગ મ ગ	રે રે ઽ રે	ગ રે ગ રે	સા સા ઽ સા

પાઠ ૨૭

૨	૩	૦
સા ઽ સા રે ગ મ	રે ઽ રે ગ મ પ	ગ ઽ ગ મ પ ધ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧	૨	૩
મ ઽ મ પ ધ ની	પ ઽ પ ધ ની સા	ધ ઽ ધ ની સા રે
। । । ।	। । । ।	। । । ।
	ટી	ટી ટી

૦	૧
રે ઽ રે સા ની ધ	સાં ઽ સા ની ધ પ
ટી । । । ।	ટી । । । ।
ટી ટી	ટી

૨	૩	૦
ની ઽ ની ધ પ મ	ધ ઽ ધ પ મ ગ	પ ઽ પ મ ગ રે
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧
મ ઽ મ ગ રે સા
। । । ।

પાઠ ૨૮

૨	૩	૦
સા સા સા રે ગ મ	રે રે રે ગ મ પ	ગ ગ ગ મ પ ધ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧	૨	૩
મ મ મ પ ધ ની	પ પ મ ધ ની સા	ધ ધ ધ ની સા રે
। । । ।	। । । । ટી	। । । । ટી ટી

૦	૧
રે રે રે સા ની ધ	સા સા સા ની ધ પ
ટી ટી ટી ટી । ।	ટી ટી ટી । । ।

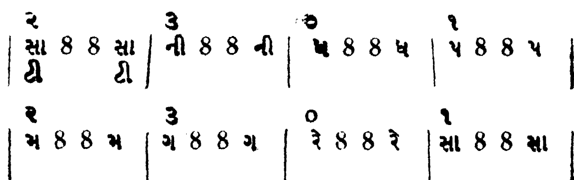
૨	૩	૦
ની ની ની ધ પ મ	ધ ધ ધ પ મ ગ	પ પ પ મ ગ રે
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧
મ મ મ ગ રે સા
। । । ।

પાઠ ૧૯

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ સા	રે ઽ ઽ રે	ગ ઽ ઽ ગ	મ ઽ ઽ મ

૨	૩	૦	૧
પ ઽ ઽ પ	ધ ઽ ઽ ધ	ની ઽ ઽ ની	સા ઽ ઽ સા
			ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ઽ ઽ સા	ની ઽ ઽ ની	ધ ઽ ઽ ધ	પ ઽ ઽ પ
ટી ટી			

૨	૩	૦	૧
મ ઽ ઽ મ	ગ ઽ ઽ ગ	રે ઽ ઽ રે	સા ઽ ઽ સા

પાઠ ૩૦

૨	૩	૦
સા ઽ સા સા સા સા	રે ઽ રે રે રે રે	ગ ઽ ગ મ ગ મ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧	૨	૩
મ ઽ મ મ મ મ	પ ઽ પ પ પ પ	ધ ઽ ધ ધ ધ ધ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૦	૧	૨
ની ઽ ની ની ની ની	સા ઽ સા સા સા સા	સા ઽ સા સા સા સા
। । । ।	। । । ।	। । । ।
	ટી ટી ટી ટી ટી	ટી ટી ટી ટી ટી

૩	૦	૧
ની ઽ ની ની ની ની	ધ ઽ ધ ધ ધ ધ	પ ઽ પ પ પ પ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૨	૩	૦
મ ઽ મ મ મ મ	ગ ઽ ગ ગ ગ મ	રે ઽ રે રે રે રે
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧
સા ઽ સા સા સા સા
। । । ।

પાઠ ૩૧

૨	૩	૦
સા સા સા સા સા ઽ	રે રે રે રે રે ઽ	ગ ગ ગ ગ ગ ઽ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧	૨	૩
મ મ મ મ મ ઽ	પ પ પ પ પ ઽ	ધ ધ ધ ધ ધ ઽ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૦	૧	૨
ની ની ની ની ની ઽ	સા સા સા સા સા ઽ	સા સા સા સા સા ઽ
। । । ।	। । । ।	। । । ।
	ટી ડી ડી ડી ટી	ટી ટી ટી ડી ડી

૩	૦	૧
ની ની ની ની ની ઽ	ધ ધ ધ ધ ધ ઽ	પ પ પ પ પ ઽ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૨	૩	૦
મ મ મ મ મ ઽ	ગ ગ ગ ગ ગ ઽ	રે રે રે રે રે ઽ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧
સા સા સા સા સા ઽ
। । । । .

પાઠ ૩૨

૨	૩	૦
સા સા સા સા સા સા	રે રે રે રે રે રે	ગ ગ ગ ગ ગ ગ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧ ૨ ૩

| મ મ મ મ મ મ | પ પ પ પ પ પ | ધ ધ ધ ધ ધ ધ |

  । । । ।   । । । ।   । । । ।

૦ ૧ ૨

| ની ની ની ની ની ની | સા સા સા સા સા સા | સા સા સા સા સા સા |

  । । । ।   ટી ટી ટી ટી ટી ટી   ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૩ ૦ ૧

| ની ની ની ની ની ની | ધ ધ ધ ધ ધ ધ | પ પ પ પ પ પ |

  । । । ।   । । । ।   । । । ।

૨ ૩ ૦

| મ મ મ મ મ મ | ગ ગ ગ ગ ગ ગ | રે રે રે રે રે રે |

  । । । ।   । । । ।   । । । ।

૧

| સા સા સા સા સા સા |

  । । । ।

પાઠ ૩૩

૨ ૩ ૦

| સા સા સા સા સા સા | રે રે રે રે રે રે | ગ ગ ગ ગ ગ ગ |

  । । । ।   । । । ।   । । । ।

૧ ૨ ૩

| મ મ મ મ મ મ | પ પ પ પ પ પ | ધ ધ ધ ધ ધ ધ |

  । । । ।   । । । ।   । । । ।

૦	૧	૨
ની ની ની ની ની ની	સા સા સા સા સા સા	સા સા સા સા સા સા
। । । ।	ટી ટી ટી ટી ટી ટી	ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૩	૦	૧
ની ની ની ની ની ની	ધ ધ ધ ધ ધ ધ	પ પ પ પ પ પ
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૨	૩	૦
મ મ મ મ મ મ	ગ ગ ગ ગ ગ ગ	રે રે રે રે રે રે
। । । ।	। । । ।	। । । ।

૧
સા સા સા સા સા સા
। । । ।

પાઠ ૩૪

૨	૩	૦
સા સા સા સા સા સા સા	રે રે રે રે રે રે રે	ગ ગ ગ ગ ગ ગ ગ
। । । । । ।	। । । । । ।	। । । । । ।

૧	૨	૩
મ મ મ મ મ મ મ	પ પ પ પ પ પ પ	ધ ધ ધ ધ ધ ધ ધ
। । । । । ।	। । । । । ।	। । । । । ।

૦	૧
ની ની ની ની ની ની ની	સા સા સા સા સા સા સા
। । । । । ।	ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૨							૩						
સા	સા	સા	સા	સા	સા	સા	ની	ની	ની	ની	ની	ની	ની
ટી	ટી	ટી	ટી	ટી	ટી	ટી		।	।	।	।	।	।

૦							૧						
ધ	ધ	ધ	ધ	ધ	ધ	ધ	પ	પ	પ	પ	પ	પ	પ
	।	।	।	।	।	।		।	।	।	।	।	।

૨							૧						
મ	મ	મ	મ	મ	મ	મ	ગ	ગ	ગ	ગ	ગ	ગ	ગ
	।	।	।	।	।	।		।	।	।	।	।	।

૦							૧						
રે	રે	રે	રે	રે	રે	રે	સા	સા	સા	સા	સા	સા	સા
	।	।	।	।	।	।		।	।	।	।	।	।

પાઠ ૩૫

૨								૩							
સા	સા	સા	સા	સા	સા	સા	સા	રે	રે	રે	રે	રે	રે	રે	રે
।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।

૦								૧							
ગ	ગ	ગ	ગ	ગ	ગ	ગ	ગ	મ	મ	મ	મ	મ	મ	મ	મ
।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।

૨	૩
પ પ પ પ પ પ પ પ	ધ ધ ધ ધ ધ ધ ધ ધ
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।

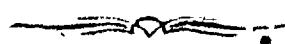
૦	૧
ની ની ની ની ની ની ની ની	સા સા સા સા સા સા સા સા
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।
	ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૨	૩
સા સા સા સા સા સા સા સા	ની ની ની ની ની ની ની ની
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।
ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી	

૦	૧
ધ ધ ધ ધ ધ ધ ધ ધ	પ પ પ પ પ પ પ પ
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।

૨	૩
મ મ મ મ મ મ મ મ	ગ ગ ગ ગ ગ ગ ગ ગ
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।

૦	૧
રે રે રે રે રે રે રે રે	સા સા સા સા સા સા સા સા
। । । । । । । ।	। । । । । । । ।

પાઠ ૩૬

૨	૩	૦	૧
સા 8 સા સા સા	રે 8 રે રે રે	ગ 8 ગ ગ ગ	મ 8 મ મ મ
। ।	। ।	। ।	। ।

૨ ૩ ૦ ૧

| પ ઽ પ પ પ | ધ ઽ ધ ધ ધ | ની ઽ ની ની ની | સા ઽ સા સા સા |
| | | | ટી ટી ટી ટી |

૨ ૩ ૦ ૧

| સા ઽ સા સા સા | ની ઽ ની ની ની | ધ ઽ ધ ધ ધ | પ ઽ પ પ પ |
| ટી ટી ટી ટી | | | |

૨ ૩ ૦ ૧

| મ ઽ મ મ મ | ગ ઽ ગ ગ ગ | રે ઽ રે રે રે | સા ઽ સા સા સા |

પાઠ ૩૭

૨ ૩ ૦

| સા સા સા સા સા સા | રે રે રે રે રે રે | ગ ગ ગ ગ ગ ગ |

૧ ૨ ૩

| મ મ મ ‿ મ મ મ | પ પ પ પ પ પ | ધ ધ ધ ધ ધ ધ |

૦ ૧ ૨

| ની ની ની ની ની ની | સા સા સા સા સા સા | સા સા સા સા સા સા |
| | ટી ટી ટી ટી ટી ટી | ટી ટી ટી ટી ટી ટી |

૩ ૦ ૧

| ની ની ની ની ની ની | ધ ધ ધ ધ ધ ધ | પ પ પ પ પ પ |

૨ ૩ ૦

| મ મ મ મ મ મ | ગ ગ ગ ગ ગ ગ | રે રે રે રે રે રે |

૧

| સા સા સા સા સા સા |

પાઠ ૩૮

૨ ૩ ૦

| સા સા સા સા સા સા | રે રે રે રે રે રે | ગ ગ ગ ગ મ ગ |

૧ ૨ ૩

| મ મ મ મ મ મ | પ પ પ પ પ પ | ધ ધ ધ ધ ધ ધ |

૦ ૧

| ની ની ની ની ની ની | સા સા સા સા સા સા |

ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૨ ૩
| સા સા સા સા સા સા | ની ની ની ની ની ની |
| ટી ટી ટી ટી ટી ટી | । । । । |

૦ ૧ ૨
| ધ ધ ધ ધ ધ ધ | પ પ પ પ પ પ | મ મ મ મ મ મ |
| । । । । | । । । । | । । । । |

૩ ૦ ૧
| ગ ગ ગ ગ ગ ગ | રે રે રે રે રે રે | સા સા સા સા સા સા |
| । । । । | । । । । | । । । । |

પાઠ ૩૯

૨ ૩ ૦
| સા ઽ સા સા ૦ સા | રે ઽ રે રે ૦ રે | ગ ઽ ગ ગ ૦ ગ |
| । । । । | । । । । | । । । । |

૧ ૨ ૩
| મ ઽ મ મ ૦ મ | પ ઽ પ પ ૦ પ | ધ ઽ ધ ધ ૦ ધ |
| । । । । | । । । । | । । । । |

૦ ૧ ૨
| ની ઽ ની ની ૦ ની | સા ઽ સા સા ૦ સા | સા ઽ સા સા ૦ સા |
| । । । । | ટી ટી ટી ટી | ટી ટી ટી ટી |

૩	૦	૧
ની ઽ ની ની ૦ ની	ધ ઽ ધ ધ ૦ ધ	પ ઽ પ પ ૦ પ

૨	૩	૦
મ ઽ મ મ ૦ મ	ગ ઽ ગ ગ ૦ ગ	રે ઽ રે રે ૦ રે

૧
સા ઽ સા સા ૦ સા

પાઠ ૪૦

૨	૩	૦
સા સા ૦ સા સા ઽ	રે રે ૦ રે રે ઽ	ગ ગ ૦ ગ ગ ઽ

૧	૨	૩
મ મ ૦ મ મ ઽ	પ પ ૦ પ પ ઽ	ધ ધ ૦ ધ ધ ઽ

૦	૧	૨
ની ની ૦ ની ની ઽ	સા સા ૦ સા સા ઽ	સા સા ૦ સા સા ઽ
	ટી ટી ટી ટી	ટી ટી ટી ટી

૩	૦	૧
ની ની ૦ ની ની ઽ	ધ ધ ૦ ધ ધ ઽ	પ પ ૦ પ પ ઽ

૨ | ૩ | ૦
| મ મ ૦ મ મ ઽ | ગ ગ ૦ ગ ગ ઽ | રે રે ૦ રે રે ઽ |

૧
| સા સા ૦ સા સા ઽ |

પાઠ ૪૨

૨ | ૩ | ૦
| સા સા સા સા સા ૦ સા | રે રે રે રે રે ૦ રે | ગ ગ ગ ગ ગ ૦ ગ |

૧ | ૨ | ૩
| મ મ મ મ મ ૦ મ | પ પ પ પ પ ૦ પ | ધ ધ ધ ધ ધ ૦ ધ |

૦ | ૧ | ૨
| ની ની ની ની ની ૦ ની | સા સા સા સા સા ૦ સા | સા સા સા સા સા ૦ સા |
| | ટી ટી ટી ટી ટી ટી | ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી |

૩ | ૦ | ૧
| ની ની ની ની ની ૦ ની | ધ ધ ધ ધ ધ ૦ ધ | પ પ પ પ પ ૦ પ |

૨ ૩ ૦

| મ મ મ મ મ ૦ મ | ગ ગ ગ ગ ગ ૦ ગ | રે રે રે રે રે ૦ રે |

। । । । । । । । । । । । । । । । । ।

૧

| સા સા સા સા સા ૦ સા |

। । । । । ।

પાઠ ૪૩

૨ ૩

| સા સા ૦ સા સા સા ૦ સા | રે રે ૦ રે રે રે ૦ રે |

। । । । । । । । । । । । । । । ।

૦ ૧

| ગ ગ ૦ ગ ગ ગ ૦ ગ | મ મ ૦ મ મ મ ૦ મ |

। । । । । । । । । । । । । । । ।

૨ ૩

| પ પ ૦ પ પ પ ૦ પ | ધ ધ ૦ ધ ધ ધ ૦ ધ |

। । । । । । । । । । । । । । । ।

૦ ૧

| ની ની ૦ ની ની ની ૦ ની | સા સા ૦ સા સા સા ૦ સા |

। । । । । । । । । । । । । । । ।

ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૨ ૩

| સા સા ૦ સા સા સા ૦ સા | ની ની ૦ ની ની ની ૦ ની |

। । । । । । । । । । । । । । । ।

ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૦								૧							
ધ	ધ	૦	ધ	ધ	ધ	૦	ધ	પ	પ	૦	પ	પ	પ	૦	પ
।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।

૨								૩							
મ	મ	૦	મ	મ	મ	૦	મ	ગ	ગ	૦	ગ	ગ	ગ	૦	ગ
।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।

૦								૧							
રે	રે	૦	રે	રે	રે	૦	રે	સા	સા	૦	સા	સા	સા	૦	સા
।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।	।

પાઠ ૪૪

રાગ યમન કલ્યાણ ત્રીતાલ.

૨	૩	૦	૧
સા રે ગ મ	રે ગ મ પ	ગ મ પ ધ	મ પ ધ ની
તી	તી	તી	તી

૨	૩	૦	૧
પ ધ ની સા	ધ ની સા રે	રે સા ની ધ	સા ની ધ પ
ટી	ટી ટી	ટી ટી	ટી

૨	૩	૦	૧
ની ધ પ મ	ધ પ મ ગ	પ મ ગ રે	મ ગ રે સા
તી	તી	તી	તી

પાઠ ૪૫

રાગ કાલીંગડા ત્રીતાલ.

૨	૩	૦	૧
સા રે સા રે	ગ ઽ મ ઽ	રે ગ રે ગ	મ ઽ મ ઽ
કો કો		કો કો	

૨	૩	૦	૧
ગ મ ગ મ	પ ઽ પ ઽ	મ પ મ પ	ધ ઽ ધ ઽ
			કો કો

૨	૩	૦	૧
પ ધ પ ધ	ની ઽ ની ઽ	ધ ની ધ ની	સા ઽ સા ઽ
કો કો		કો કો	ટી ટી

૨	૩	૦	૧
સા ની સા ની	ધ ઽ ધ ઽ	ની ધ ની ધ	પ ઽ પ ઽ
ટી ટી	કો કો	કો કો	

૨	૩	૦	૧
ધ પ ધ પ	મ ઽ મ ઽ	પ મ પ મ	ગ ઽ ગ ઽ
કો કો			

૨	૩	૦	૧
મ ગ મ ગ	રે ઽ રે ઽ	ગ રે ગ રે	સા ઽ સા ઽ
	કો કો	કો કો	

પાઠ ૪૬

રાગ ભેરવી ત્રીતાલ.

૨	૩	૦
સા સા સા રે ગ મ	રે રે રે ગ મ પ	ગ ગ ગ મ પ ધ
કો કો	કો કો કો કો	કો કો કો કો

૧	૨	૩
મ મ મ પ ધ ની	પ પ પ ધ ની સા	ધ ધ ધ ની સા રે
કો કો	કો કો ટી	કો કો કો કો ટી ટી કો

૦	૧	૨
રે રે રે સા ની ધ	સા સા સા ની ધ પ	ની ની ની ધ પ મ
ટી ટી ટી ટી કો કો કો કો કો	ટી ટી ટી કો કો	કો કો કો કો

૩	૦	૧
ધ ધ ધ પ મ ગ	પ પ પ મ ગ રે	મ મ મ ગ રે સા
કો કો કો કો	કો કો	કો કો

દ્વીતીય વિભાગ.

પાઠ ૪૭

રાગ યમન કલ્યાણ ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૨	૩	૦	૧
ગ ગ રે સા	ની રે ગ રે	ગ મ પ રે	ગ રે સા ઽ
	ખ	તી	

૨	૩	૦	૧
ની ધ ની રે	ગ ઽ રે સા	ની ધ પ મ	ગ રે સા ઽ
ખ ખ ખ		તી	

૨	૩	૦
ની રે ગ મ	ધ ની રે સા	ની ધ પ મ
ખ તી	ટી ટી	તી

૧
ની ધ પ મ ગ રે સા ‖
તી

અંતરો.

૨	૩	૦	૧
ગ ઽ ગ ગ	મ મ ધ પ	સા ઽ સા ઽ	ની રે સા ઽ
	તી તી	ટી ટી	ઠી ટી

૨ ૩ ૦ ૧

| ની ની ધ ધ | સા 8 સા 8 | ની રે ગ રે | ની રે સા 8 |

| | ટી ટી | ટી ટી ટી | ટી ટી |

૨ ૩

| ગ ગ રે સા રે રે સા ની | ધ પ મ પ ગ મ પ ધ |

ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી | તી તી |

૦ ૧

| ની ધ પ મ ગ રે ગ મ | ગ મ પ રે ગ રે સા ||

તી તી | તી

પાઠ ૪૮

રાગ આશાવરી ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૧ ૨ ૩ ૦

| રે મ પ સા | ધ 8 પ 8 | મ પ ધ પ | ગ 8 રે સા |

ટી | ક્રો | ક્રો | ક્રો

૧ ૨ ૩ ૦

| રે રે સા રે | સા ની ધ સા | રે મ પ ધ | પ મ ગ રે સા |

ખ ખ | ક્રો | ક્રો

ક્રો ક્રો

અંતરો.

૧ ૨ ૩ ૦

| મ ઽ પ પ | ધ ધ ની ની | સા ઽ સા સા | રે ની સા ઽ |

| | કો કો કો કો | ટી ટી ટી | ટી કો ટી |

૧ ૨ ૩

| ઽ રે રે રે | સા રે ગ રે સા | ની સા રે સા |

| ટી ટી ટી | ટી ટી ટી ટી ટી કો | કો ટી ટી ટી |

૦

| ની ધ પ મ ગ રે સા ||

| કો કો કો ||

પાઠ ૪૯

રાગ ખમાચ ત્રીતાલ

સ્થાયી.

૨ ૩ ૦ ૧

| સા સા ગ ગ | મ મ પ ધ | સા ની સા ની ધ | પ મ ગ ઽ |

| | | ટી ટી કો | |

૨	૩	૦	૧
સા ની સા 8	ની ધ પ ધ	સા ની ધ પ	ગ મ ગ 8 ‖
ટી ટી	ક્રો	ટી ક્રો	

અંતરો.

૨	૩	૦	૧
ગ મ પ ધ	ની ની સા 8	ની ની સા રે	સા સા ની ધ
	ટી	ટી ટી	ટી ટી ક્રો

૨	૩
સા ની સા રે સા ની ધ પ	ગ મ પ ધ પ મ ગ ગ
ટી ટી ટી ટી ક્રો	

૦	૧
સા સા ગ મ પ ધ ની સા	ની ધ પ મ ગ મ ગ ‖
ટી	ક્રો

પાઠ ૫૦

રાગ સોરઠ ત્રીતાલ

સ્થાયી.

૧	૨	૩	૦
રે મ પ ની	સા 8 ની ધ	મ પ ધ મ	રે 8 ગ સા
	ટી ક્રો		

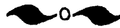
૧	૨	૩	૦
રે મ રે સા	ની સા મ રે	ની ધ મ પ	ધ મ રે ગ સા
	ખ	કો	। ।

અંતરો.

૧	૨	૩	૦
મ મ પ પ	ની પ ની ની	સા ઽ સા ઽ	સા રે સા ઽ
	કો	ટી ટી	ટી ટો ટી

૧	૨	૩
પ મ રે સા	રે ની સા સા	ની સા રે સા ની ધ પ ધ
ટી ટી ટી ટી	ટી ટી ટી	। । । । । । । ।
		ટી ટી ટી કો

૦
મ પ ધ મ મ રે ગ સા
। । । । । । । ।

પાઠ ૫૧

રાગ બીહાગ ત્રીતાલ

સ્થાયી.

૨	૩	૦	૧
પ ઽ ગ મ	ગ સા ગ મ	પ ધ ગ મ	ગ ઽ ની સા
			ખ

૨	૩	૦	૧
સા સા ગ મ	પ 8 ની ની	ની સા ની પ	ગ મ ગ 8
		ટી	

અંતરો

૨	૩	૦	૧
મ 8 ગ મ	પ 8 ની ની	સા 8 સા સા	સા 8 સા 8
		ટી ટી ટી	ટી ટી

૨	૩	૦	૧
ની સા ની પ	ગ મ પ ની	સા ની ધ પ	ગ મ પ મ ગ રે સા
ટી		ટી	। । । । । ।

પાઠ ૫૨

રાગ હમીર કલ્યાણ ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૩	૦	૧	૨
ધ ની સા રે ની સા	ધ પ મ પ	ધ ગ 8 મ	ધ 8 8 પ
। । ટી ટી ટી	તી		

૩	૦	૧	૨
પ મ પ 8	રે ગ મ પ	ગ ગ મ રે	સા રે સા 8
તી			

૩	૦	૧
સા 8 મ ગ	પ મ ધ પ	ની ધ સા રે
	તી	ટી ટી

૨
સા રે ગ રે સા ની ધ પ
ટી ટી ટી ટી ટી

અંતરો

૩	૦	૧	૨
પ 8 પ પ	સા 8 સા 8	ધ ધ સા સા	સા રે સા 8
	ટી ટી	ટી ટી	ટી ટી ટી

૩	૦	૧	૨
સા 8 ગ ગ	મ રે સા 8	સા રે સા ની	ધ ધ પ મ પ
ટી ટી ટી	ટી ટી ટી	ટી ટી ટી	તી

૩	૦	૧	૨
8 પ મ પ	રે ગ મ પ	ગ ગ મ રે	સા રે સા 8
તી			

૩	૦	૧
સા 8 મ ગ	પ મ ધ પ	ની ધ સા રે
	તી	ટી ટી

૨
સા રે ગ રે સા ની ધ પ
ટી ટી ટી ટી ટી

પાઠ ૫૩

રાગ ભોપાલી ત્રીતાલ

સ્થાયી

૧	૨	૩	૦
સા ધ સા રે	ગ ૪ પ ગ	પ ધ સા પ	ધ પ ગ રે
ખ		ટી	

૧	૨	૩
ગ પ ધ સા	સા પ ધ પ	ગ રે પ ગ ધ પ સા સા
ટી	ટી	׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ટી ટી

૦
ધ ધ પ પ ગ રે સા રે
׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀

અંતરો

૧	૨	૩	૦
ગ ગ પ ધ	સા ૪ સા સા	સા ધ સા રે	સા ધ પ ગ
	ટી ટી ટી	ટી ટી ટી	ટી

૧	૨	૩
ગ રે સા રે	સા ધ પ ગ	સા રે ગ પ ધ સા રે ગ
ટી ટી ટી ટી	ટી	׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ટી ટી ટી

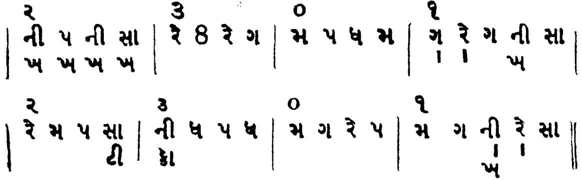
રે સા ધ પ ગ રે સા રે
׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ ટી ટી

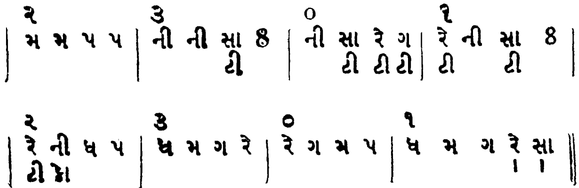
પાઠ ૫૪

રાગ તીલક કામોદ ત્રીતાલ

સ્થાયી

અંતરો.

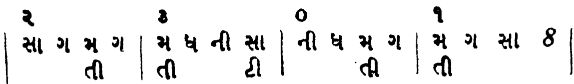

પાઠ ૫૫

રાગ હીંડોળ ત્રીતાલ

સ્થાયી

૨	૩	૦	૧
સા ની ધ સા	ઽ સા મ ગ	મ ધ મ ગ	મ ગ સા ઽ
ખ ખ	તી	તી તી	તી

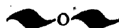
અંતરો

૨	૩	૦	૧
ગ ઽ ગ ઽ	મ મ ધ ની	સા ઽ સા ઽ	ધ ની સા ઽ
	તી તી	ટી ટી	ટી

૨	૩	૦	૧
સા સા ગ મ	ગ ગ સા ઽ	ની ધ ની સા	ની ધ મ ગ
ટી ટી ટી ટી તી	ટી ટી ટી	ટી	તી

૨	૩
સા સા ગ ગ મ મ ધ ની	સા ગ મ મ ગ ગ સા
તી તી	ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી તી તી

૦	૧
સા ની ધ ની ધ મ ગ મ	ધ ની સા ની ધ મ ગ સા
ટી તી તી	ટી તી

પાઠ ૫૬

રાગ માલકોસ ત્રીતાલ

સ્થાયી.

૦				૧				૨				૩			
મ	ગ	સા	ની	સા	ઽ	ધ	ની	સા	ઽ	મ	ગ	મ	ઽ	ઽ	ઽ
	કો		ખ			ખ	ખ				કો				
			કો			કો	કો								

૦				૧				૨				૩			
ગ	મ	ધ	ની	સા	ઽ	સા	ઽ	ની	ધ	ની	સા	ની	ધ	મ	ગ
કો		કો	કો	ટી		ટી		કો	કો	કો	ટી	કો	કો		કો

અંતરો

૦				૧				૨				૩			
ગ	ઽ	ગ	ઽ	મ	મ	ધ	ની	સા	ઽ	સા	ઽ	ધ	ની	સા	ઽ
કો		કો				કો	કો	ટી		ટી		કો	કો	ટી	

૦				૧				૨				૩			
ગ	સા	મ	ગ	સા	ઽ	ની	ધ	મ	ધ	ની	સા	ની	ધ	મ	ગ
ટી	ટી	ટી	ટી	ટી		કો	કો		કો	કો	ટી	કો	કો		કો
કો			કો												

પાઠ ૫૭

રાગ ભીમપલ્લાસ ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૧	૨	૩	૦
ની સા ગ મ	પ ઽ ગ મ	પ મ ગ રે	ગ રે સા ઽ
ખ કો	કો	કો	કો
કો			

૧	૨	૩	૦
પ ની સા રે	સા ઽ ગ સા	મ ગ પ મ	ગ રે સા ઽ
ખ ખ	કો	કો	કો
કો			

૧	૨	૩
ની ધ પ મ	ગ મ પ ની	સા રે સા ની
કો	કો કો	ટી ટી ટી કો

૦
સા ની ધ પ મ ગ રે સા
ટી કો કો

અંતરો

૧	૨	૩	૦
પ પ ગ મ	પ ની સા રે	સા ઽ મ ગ	રે રે સા ઽ
કો	કો ટી ટી	ટી ટી ટી	ટી ટી ટી
		કો	

૧	૨	૩	૦
ગ રે ઽ સા	ની ધ સા ની	ધ પ ગ મ	પ ની સા ઽ
ટી ટી ટી	કો ટી કો	કો	કો ટી
કો			

૧								૨							
સા	ની	ધ	ની	ધ	પ	ધ	પ	મ	પ	મ	ગ	મ	ગ	રે	સા
ટી	કો		કો								કો		કો		

૩								૦							
ની	સા	ગ	મ	પ	ની	સા	રે	સા	ની	ધ	પ	મ	ગ	રે	સા
ખ	કો				કો	ટી	ટી	ટી	કો				કો		
કો															

પાઠ ૫૮

રાગ મુલતાની ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૧				૨				૩				૦			
ની	સા	ગ	મ	પ	સા	ની	ધ	પ	ગ	મ	પ	મ	ગ	રે	સા
ખ		કો	તી		ટી		કો		કો	તી		તી	કો	કો	

અંતરો.

૧				૨				૩				૦			
પ	ઽ	ગ	મ	પ	ની	સા	ઽ	ની	ની	સા	ગ	રે	સા	ની	સા
		કો	તી			ટી				ટી	ટી	ટી	ટી		ટી
										કો	કો				

૧				૨				૩				૦			
ની	ધ	મ	પ	ગ	મ	પ	ની	ધ	પ	મ	પ	મ	ગ	રે	સા
	કો	તી		કો	તી			કો		તી		તી	કો		

પાઠ પ૯

રાગ પુર્વી ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૧ ૨ ૩ ૦
| સા રે ગ મ | પ ૪ પ ૪ | ની ધ પ મ | ગ મ ગ રે ||
| કો તી | | કો તી | તી કો ||

૧ ૨
| સા રે ગ મ | પ ૪ પ ૪ |
| કો તી | |

અંતરો.

૩ ૦
| પ મ ગ મ પ ધ ની સા | ની ધ પ ધ પ મ પ મ |
| તી તી કો ટી | કો કો તી તી |

૧ ૨
| ગ મ ગ રે ગ રે સા | સા રે ગ મ પ ધ ની સા |
| તી કો કો | કો તી કો ટી |

૩ ૦
| ની ધ પ મ ગ મ પ | ની ધ પ મ ગ મ ગ રે |
| કો તી તી | કો તી તી કો |

૧ ૨
| સા રે ગ મ | પ ૪ પ ૪ ||
| કો તી | ||

સંચારી.

૩	૦
ની ધ ની ધ ની ધ પ	ધ પ ધ પ ધ પ મ
કે઼ા કે઼ા કે઼ા	કે઼ા કે઼ા કે઼ા તીં

૧	૨
પ મ પ મ પ મ ગ	મ ગ મ ગ મ ગ રે
તી તી તી	તી તી તી કે઼ા

૩	૦
ગ રે ગ રે ગ રે સા	સા રે ગ રે ગ મ ગ મ
કે઼ા કે઼ા કે઼ા	કે઼ા કે઼ા તી તી

૧	૨
પ મ પ ધ પ ધ ની સા	ની ધ પ મ ધ પ મ ગ
તી કે઼ા કે઼ા ટી	કે઼ા તી કે઼ા કે઼ા

૩	૦	૧
પ મ ગ રે ગ મ પ	ની ધ પ મ ગ મ ગ રે	સા રે ગ મ
તી કે઼ા તી	કે઼ા તી તી કે઼ા	કે઼ા તી

૨
પ ઽ પ ઽ ‖

૩	૦
સા રે ગ મ પ ધ ની સા	ની ધ પ મ ગ મ ગ રે ‖
કે઼ા તી કે઼ા ટી	કે઼ા તી તી કે઼ા

પાઠ ૬૦

રાગ ભૈરવી ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૧	૨	૩	૦
ની સા ગ મ	ધ ઽ પ ઽ	ની ધ પ મ	ગ રે સા રે
ખ ડા	ડા	ડા ડા	ડા ડા ડા
ડા			

૧	૨	૩
ધ ની સા ગ	મ પ ગ મ	ની ધ સા ની ધ પ ગ મ
ખ ખ ડા	ડા	ડા ડા ટી ડા ડા ડા
ડા ડા		

૦
ની ધ પ મ ગ રે સા રે
ડા ડા ડા ડા ડા

અંતરો.

૧	૨	૩	૦
ધ પ ગ મ	ધ મ ધ ની	સા ઽ ગ રે	સા ની સા ઽ
ડા ડા	ડા ડા ડા	ટી ટી ટી	ટી ડા ટી
		ડા ડા	

૧	૨	૩	૦
મ મ સા સા	રે રે ની ની	સા સા ધ ધ	ની ધ પ ઽ
ટી ટી ટી ટી	ટી ટી ડો ડો	ટી ટી ડો ડો	ડો ડો
ડા ડા	ડા ડા		

૧ | ૨ | ૩
| ગ પ મ ધ | પ ની ધ સા | ગ રે સા ની ધ પ ની ધ |
| કો કો | કો કો ટી | ટી ટી ટી કો કો કો કો |
કો કો

૦
| પ મ ગ મ ગ રે સા રે ||
| કો કો કો કો ||

પાઠ ૬૧

રાગ વાઘેશ્વરી ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

૦ | ૧ | ૨ | ૩
| સા ની ધ મ | ગ મ રે સા | રે ઽ ઽ સા | ધ ની સા ઽ ||
| ટી કો | કો કો | | ખ ખ ||
કો

અંતરો

૦ | ૧ | ૨ | ૩
| ગ મ ધ ની | સા ની સા ઽ | ની ગા મ ગ | રે સા ની ધ |
| કો કો | ટી કો ટી | કો ટી ટી ટી | ટી ટી કો |
કો

૦ | ૧ | ૨ | ૩
| મ ધ ની ધ | મ ધ ની સા | ની ધ મ ગ | રે રે સા ઽ ||
| કો | કો ટી | કો કો | ||

સંચારી.

૦ ૧ ૨ ૩

| સા રે ગ મ | ધ ની સા 8 | રે સા ની ધ | મ ધ સા 8 |
| કો | કા ટી | ટી ટી કો | ટી |

૦ ૧

| મ ગ રે સા ગ રે સા ની | રે સા ની ધ સા ની ધ મ |
| ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી કો | ટી ટી કો ટી કો |
કો કો

૨ ૩

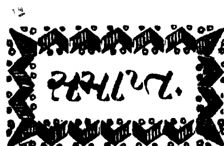
| ની ધ મ ગ ધ મ ગ રે | મ ગ રે સા ધ ની સા |
| કો કો કો | કો ખ ખ |
કો

૦ ૧

| સા રે ગ રે ગ મ ગ મ | ધ મ ધ ની ધ ની સા |
| કો કો કો | કો કો ટી |

૨ ૩

| સા રે ગ મ ધ ની સા રે | સા ની ધ મ ગ રે સા ||
| કો કો ટી ટી | ટી કો કો ||

શ્રી જૈન ભાસ્કરોદય પ્રેસમાં, મનસુખલાલ હીરાલાલ લાલને
પ્રો૦ ભારતલાલ પુનમચંદ માસ્તર માટે છાપ્યું પારસી ગલી, મુંબઈ